

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Põllumajandusminister
määrus
algtekst-terviktekst
01.01.2013
16.07.2017
RT I, 29.12.2012, 54

Loomkatse raskusastmete määratlused ja loomkatse liigitamise täpsemad nõuded raskusastmete järgi ning katselooma hukkamise nõuded ja hukkamise meetodid¹

Vastu võetud 27.12.2012 nr 94

Määrus kehtestatakse loomakaitseseaduse § 18¹ lõike 2 ja § 43¹ lõike 3 alusel.

1. peatükk Üldsäte

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse loomkatse raskusastmete määratlused ja loomkatse liigitamise täpsemad nõuded raskusastmete järgi ning katselooma hukkamise nõuded ja hukkamise meetodid loomaliikide kaupa.

2. peatükk Loomkatse raskusastmed ja loomkatse liigitamine raskusastmete järgi

§ 2. Loomkatse raskusastmete määratlused

(1) Loomkatse raskusastmed valu, stressi ja püsivate kahjustuste põhjustamise järgi on loetletud loomakaitseseaduse § 43¹ lõikes 1.

(2) Taastumatu elutegevusega loomkatseks loetakse selline loomkatse, mis viiakse läbi üldanesteesia all ning mille käigus ega ka lõpus katseloom enne surma teadvusele ei tule.

(3) Leebeks loetakse selline loomkatse, mille tulemusena katseloom kogeb tõenäoliselt lühiajalist nõrka valu, kannatusi või stressi, ning selline loomkatse, mis ei halvenda märkimisväärselt katselooma heaolu või üldist seisundit.

(4) Mõõdukaks loetakse selline loomkatse, mille tulemusena katseloom kogeb tõenäoliselt lühiajalist mõõdukat valu, kannatusi või stressi, või pikaajalist nõrka valu, kannatusi või stressi, ning selline loomkatse, mis tõenäoliselt põhjustab katselooma heaolu või üldise seisundi mõõduka halvenemise.

(5) Raskeks loetakse selline loomkatse, mille tulemusena katseloom kogeb tõenäoliselt tugevat valu, kannatusi või stressi, või pikaajalist mõõdukat valu, kannatusi või stressi, ning selline loomkatse, mis tõenäoliselt põhjustab katselooma heaolu või üldise seisundi tõsise halvenemise.

§ 3. Loomkatse liigitamise täpsemad nõuded raskusastmete järgi

(1) Loomkatse liigitamisel raskusastmete järgi võetakse arvesse kõik katselooma ellu sekkumised või katselooma mõjutamised selle loomkatse jooksul ning liigitamine põhineb kõige raskemal mõjul, mida katseloom tõenäoliselt kogeb.

(2) Loomkatse liigitamisel raskusastmete järgi arvestatakse järgmiste loomkatsega seotud asjaoludega:

- 1) katselooma mõjutamise viis ja kohtlemine;
- 2) loomkatse kõigi elementide põhjustatud valu, stressi ja püsivate kahjustuste iseloom, tugevus, kestus ja sagedus;

- 3) loomkatse jooksul kogetavad kumulatiivsed kannatused;
- 4) katselooma loomuliku käitumise takistamine.

(3) Loomkatse liigitamisel raskusastmete järgi arvestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/63/EL teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta (ELT L 276, 20.10.2010, lk 33–79) VIII lisa III jaos esitatud näiteid raskusastmetesse liigitatud loomkatsete kohta. Nimetatud näited aitavad anda esialgset hinnangut, missugune on liigitatava loomkatse kõige kohasem raskusaste.

(4) Loomkatse lõplikuks liigitamiseks raskusastmete järgi arvestatakse lisaks lõigetes 1–3 sätestatule ka katselooma liiki, genotüüpi, vanust ja sugu ning valu, kannatuste ja stressi vähendamise meetodeid. Katselooma korduva kasutamise korral arvestatakse ka eelmise loomkatse tegelikku raskusastet.

3. peatükk

Katselooma hukkamise nõuded ja hukkamise meetodid

§ 4. Katselooma hukkamise nõuded

Katselooma võib hukata loomakaitseaduse §-s 41⁴ nimetatud asjakohase koolituse läbinud isik loomkatseprojekti loas määratud tingimustel ja lisas toodud loomaliigile sobivat meetodit kasutades, mis põhjustab katseloomale võimalikult vähe valu, kannatusi ja stressi.

§ 5. Katselooma hukkamise meetodid

(1) Katselooma hukkamise meetodid loomaliikide kaupa on toodud lisas.

(2) Lisas nimetamata meetodit võib kasutada:

- 1) loomakaitseaduse § 18¹ lõikes 3 nimetatud juhul;
- 2) teadvuseta katselooma puhul tingimusel, et loom ei tule enne surma teadvusele;
- 3) põllumajandusuuringutes kasutatava katselooma puhul, keda uuringu eesmärgist lähtuvalt peetakse põllumajandusettevõtte tingimustes.

(3) Lõike 2 punktis 3 nimetatud katselooma hukkamisel järgitakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1099/2009 loomade kaitse kohta surmamisel (ELT L 303, 18.11.2009, lk 1–30) I lisas sätestatud nõudeid.

(4) Juhul kui lisas toodud hukkamise meetod ei põhjusta katselooma kohest surma, peab selle meetodi kasutamisele järgnema katselooma ajukoe hävitamine, kaela dislokatsioon või veretustamine. Katselooma surm on saanud, kui on leidnud kinnitust, et looma vereringe on lõplikult peatunud või *rigor mortis* on alanud.

4. peatükk

Lõppsäte

§ 6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. jaanuaril 2013. a.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/63/EL teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta (ELT L 276, 20.10.2010, lk 33–79).

Helir-Valdor Seeder
Minister

Ants Noot
Kantsler

[Lisa](#) Katselooma hukkamise meetodid loomaliikide kaupa